

Володимир Шинкарук

АЗ – БУКИ

*Літературно-мистецькі
студії*

Житомир
Полісся
2015

УДК 82(091):908
ББК 83.3(4Укр-4Жит)
Ш 62

*Надруковано за ухвалою
Вченої ради Житомирського державного університету ім. І. Франка
(протокол № 5 від 26.12.2014)*

Рецензенти:

Петро Васильович Білоус,
доктор філологічних наук, професор.
Володимир Олегович Єршов,
доктор філологічних наук, професор.
Віктор Михайлович Мойсієнко,
доктор філологічних наук, професор.

Ш 62 Шинкарук В. Ф. Аз-Буки. Літературно-мистецькі студії. –
Житомир : Полісся, 2015. – 278 с. – Серія «Бібліотека
кафедри теорії та історії світової літератури НН ІФЖ
Житомирського державного університету імені І. Франка»

ISBN 978-966-655-700-4

Книгу професора кафедри теорії та історії світової літератури Житомирського державного університету ім. І. Франка В. Ф. Шинкарука «Аз-Буки» складають вибрані наукові та публіцистичні статті і нариси з історії давньої і сучасної літератури, вітчизняного мистецтва, літературного краєзнавства. Збірка відображає весь спектр науко-пізнавальних інтересів відомого українського науковця

УДК 82(091):908
ББК 83.3(4Укр-4Жит)

ISBN 978-966-655-700-4

© В. Шинкарук, 2015.

АЗ – БУКИ

Літературно-мистецькі студії

ПОЧАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

Давньоукраїнське літописання	9
«Слово о полку Ігоревім»	27
Феофан Прокопович і його трагікомедія «Володимир»	49
Тема історичного минулого народу в давній українській літературі та героїчний епос народів Європи	57

ФОЛЬКЛОР

Маруся Чурай і пісенна традиція Житомирщини	81
---	----

ЛІТЕРАТУРА XX СТОЛІТТЯ

Житомирщина в житті та творчості М. Рильського	101
Василь Кравченко та житомирські прототипи Михайла Булгакова	130
Василь Земляк: Перші кроки на Житомирщині	135
Прожив з весною (Творчий портрет Михайла Клименка)..	140
Творчий ужинок поетів Житомирщини	144
Зустріч, яка не відбулася в Житомирі (Спогади про Роберта Рождественського)	154

РЕЦЕНЗІЇ, ВІДГУКИ, ПЕРЕДМОВИ

Яснозір'я таланту. Передмова до книги І. Сльоти «Золото зажив'я»	163
Автограф для вічності. Передмова до книги І. Сльоти «Автографи»	170
Відчуваючи музику слів. Передмова до книги І. Сльоти Переспіви	172
Юрій Камишний – художник, що переорює душу	180
Інше серцебиття. Відгук на книгу В. Горбунової «Мрія про маленьке життя»	183

Лазар. Друге пришестя або Ми так любили Житомир. Рецензія на книгу С. Лазо «Ми так любили „The Beatles”»	186
Одяг для думок. Передмова до книги Ірини Шинкарук «Сильніша – на одне життя»	190
Диво, знайдене на соціально-психологічному факультеті. Передмова до збірки «Диво, знайдене в собі»	193
Новий обрій Ірини Лубківської. Передмова до книги І. Лубківської «Жити і любити не уві сні»	195

ПОРТРЕТИ

Павло Карпович Сербін: Жив за високим покликанням ...	199
Зірка і смерть Леоніда Венгерова	214
Ніна Матвієнко. Голосом цієї жінки співає і плаче Україна	225
Свіча таланту Костянтина Яновського	232
Жива вода творчості: Ірина Шинкарук	235
Життя, освячене творчістю і любов'ю: Тетяна і Михайло Гузуни	241
Юрій Градовський. Талант, який не знає відпочинку.....	248
Творча характеристика Поліського ансамблю пісні і танцю «Льонок»	254
Анатолій Говораadlo – душа покладена на музику	261
Дві долі, міцно сплетені в одну: Людмила Вікторівна та Георгій Володимирович Майорови	267
Телевізійна зірка зійшла в Житомирі: Рабіга Аманжолова	270
Микола Кавецький: «Я прийшов із світанків»	273

СВІЧА ТАЛАНТУ КОСТЯНТИНА ЯНОВСЬКОГО

Костянтин Яновський. Людина. Композитор. Режисер. Народився 25 січня 1960 року в місті Радомишлі. Музичний талант хлопця проявився вже у шкільному віці. У 1976 році він вступив до Житомирського музичного училища імені В. Косенка. Саме з цього моменту розпочалась його кар'єра професійного музиканта і композитора. На другому курсі навчання в училищі його запросили до вокально-інструментального ансамблю «Росси», більш відомого в Житомирі під назвою «Леденцы». Не раз доводилось бачити, як музиканти гурту, за плечима яких були роки виступів у знаменитих професійних колективах Рядянського Союзу, з повагою прислухалися до порад юного другокурсника і беззаперечно виконували його рекомендації.

Закінчивши музучилище і відслуживши у війську, Костянтин вирішив вступати до театрального інституту і навіть заробив необхідний для цього професійний стаж – рік відпрацював завідувачим постановочною частиною народного театру Житомирського гарнізонного Будинку офіцерів. Але на останньому турі іспитів у театральний інститут зрозумів: театр – це не для нього... У серпні 1984 року довідався, що в популярному гурті «Водограй» Дніпропетровської філармонії оголосили конкурс на заміщення посади музичного керівника й піаніста, поїхав до Дніпропетровська... Конкурс пройшов успішно. З новим музичним керівником «Водограй» об'їздив півкраїни, не раз виступав за кордоном. Згодом Костянтин перебрався на Прикарпаття – у відомий естрадний гурт «Беркут»... Знову безкінечні гастролі, концерти, конкурси... А його, наче магнітом, притягувало до Житомира. Там залишалися не лише його батьки, родичі, друзі. Родом із Житомира була і його любов.

В 1987 році було прийняте несподіване рішення – вступати до Житомирського державного педінституту імені Івана Франка. Він поступив на філологічний факультет за спеціальністю «Російська мова і література та англійська мова». Під час вступного іспиту професор О. С. Чирков настільки був задоволений відповіддю несподіваного абітурієнта, що навіть, поставивши в екзаменаційний лист п'ятірку, врочисто потис Кості руку...

К. Яновський був на десять років старший переважної більшості своїх одногрупників, але ніколи не хизувався своєю інтелектуальною і віковою перевагою, великим життєвим та професійним досвідом. Його любили і поважали всі: за спокій, терпіння, щирість, музичний і організаторський талант, за постійну готовність прийти на допомогу.

З його появою мистецьке життя в інституті набуло нових форм і якостей. Музичні та літературні вечори, інші розважальні чи культурно-мистецькі акції, до яких долучався Костянтин Яновський, ставали справжньою подією і на довгі роки залишалися в пам'яті майбутніх педагогів. Директор Міжвузівського фестивалю авторської пісні та співаної поезії «Студентські струни» Володимир Виговський долучив його до організації фестивалю. Костянтин очолював роботу журі, здійснював телевізійну режисуру гала-концертів...

Влітку 1991 року Україна дізналася про Костянтина Яновського як про прекрасного композитора. Глядачів II Всеукраїнського фестивалю популярної музики «Червона рута» в Запоріжжі вразила його «Свіча»...

На III Всеукраїнський фестиваль «Червона рута» до Донецька, де також звучали його пісні, уже відомий український композитор Костянтин Яновський поїхав в якості режисера Житомирського обласного телебачення. У 1992 році, закінчивши інститут, він став працювати в обласній державній телерадіокомпанії.

К. Яновський був своїм не лише серед музикантів і телевізійників, а й серед філологів та педагогів. Він чудово володів українською, російською і англійською мовами, а ще – мав талант привертати до себе людські серця і душі. На знаменитому фестивалі «Слов'янський базар» в білоруському місті Вітебськ тільки йому вдалося взяти таку велику кількість якісних і цікавих ексклюзивних інтерв'ю в зірок вітчизняної естради та знаменитостей далекого і ближнього зарубіжжя.

У 1998 році Костянтин пережив період особливого духовного піднесення. Побачили світ дві його нові пісні – «Іду до вас» та «Калинові острови». Ці пісні, як й інші музичні твори Костянтина Яновського, обігнали час і перемогли моду. Вони і до сьогодні залишається взірцевими, постійно звучать в ефірі, з'являються в активному репертуарі як відомих, так і молодих українських виконавців.

9 грудня 2005 року К. Яновського призначили головним режисером Житомирської обласної державної телерадіокомпанії. Йому залишалось чотири місяці життя... Але Костя продовжував працювати. Натхненно, творчо, з повною самовіддачею, так, ніби в нього попереду – вічність. Він брав участь у програмі «Побреженьки», ще встиг організувати і провести фестиваль сатири і гумору «Жартомир».

...Під час свого останнього виступу він грав на клавішах лише однією рукою, другу руку він притискав до грудей... Наче тримав душу, щоб вона не вилетіла з тіла... За кілька днів до смерті написав:

Настане день, коли мене не стане...
Ви сядьте, друзі, за широкий стіл
І пригадайте, що ми є – слов'яни...
І дай вам Бог, і дай вам сил...

Звуки пісні розтануть в безодні,
Я не крикну, я промовчу...
Але знайте: я з вами сьогодні,
Та замість чарки підніму свічу...

Крізь роки свіча таланту Костянтина Яновського продовжує яскраво горіти, зігріваючи наші серця, осяюючи наші душі...

*Надруковано в часопису:
Волинь-Житомирщина.
Історико-філологічний збірник з регіональних проблем.
– № 17. – Житомир, 2007.*

